

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ РІК XXX. Число 3. Джерси Сіті, Н. Дж., четвер, 5. січня, 1922. VOL. XXX. No. 3. Jersey City, N. J., Thursday, January 5, 1922. THREE CENTS

ХОДИМ З КОЛЯДОЮ НА ПОЗИЦІЮ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ!

ФРАНЦІЯ ГОДИТЬСЯ НА ПРЕДЛОЖЕННЯ АМЕРИКИ

ВАШІНГТОН, 3. січня. — Французський делегат Саро заявив вимам Франції, що вона годиться на пропозиції Рута щодо піднятих лодок, пропозити в імені американської делегції.

Після цього відноситься до логаман Рута, щоб підняти лодки речування торговельно-корабель перед атакою іх та щоб залогу переносити на безпечне місце перед затопленем корабля. Франція годиться також, що аска, хто буде по-ступати проти цих постанов, уважати і трактувати як піратів (морських розбійників).

Однак заявля Франції, що вона приймає пропозиції Рута лише в засаді, казавши на те, що вона задумує поставити відповідні вимоги про зброєння торговельних кораблів.

Галілії та Япани ще не заявили в справі пропозиції Гюза, бо ще не дістали подорожничих інструкцій (поучень), як поступати в тій справі.

КОНГРЕСМЕН ДОМАГАЄТЬСЯ, ЩОБИ ФРАНЦІЯ ЗАПЛАТИЛА ДОГ.

ВАШІНГТОН, 3. січня. — Республіканський конгресмен Рікс з Небраски висів в конгресі резолюцію, визнаючи американський уряд зобов'язаним від Франції сплатити догві, які вона завинила підчас війни.

Резолюція покликана на обробку тепер у Вашингтоні конференцію для зменшення морських зброєнь, та заявляє, що на цій конференції показалося, що деякі держави, які винні гроші Злученим Державам, залучують видати великі суми на побищення морських зброєнь. Через те американський конгрес повинен висловити своє жадане до американського уряду, щоб він зажадав від сир. держав відповідно до дорогого звороту догві та сповнення своїх зобов'язань супроти Злучених Держав.

Внесени конгресменом резолюція не згадує по імені Франції, але конгресмен в своїх додаткових поясненнях угадує, що це держави, що він власне розуміє Францією. Він заявляє, що Франція має ніни армію, більшу, як Німеччина мала колишньої перед війною. Вона не лише відмовляється зменшити її, але й ще намагає на повну свободу ділянки в побилюванні її. Вона зажадала таке становище щодо побилювання армії, що з того можна на певно висновок, що вона задумує видати сотні мільйонів доларів. Немає в світі другої держави, яка знаходиться в положенні Франції, рішучою залучувати перевести такі ділянки морської зброєння.

„Франція є свобідна держава,“ — говорив конгресмен далі, — „як така вона має право робити, як її подобається. Але народ Злучених Держав, будучи переконаним, що великі зброєння готують виникнути війну тепер, як вони виникли війну в 1914. році, має повне право домагатися, щоб великі військові плани, які задувала Франція, були відлучені від її ґрунту, а не нацими.“

Рішучою конгресменом Гастед, республіканець з Нью Йорку, висів в конгресі внесення, що зробити з гримми „ствягненими від держав в Європі.“

ПРОПОЗИЦІЯ НАДАТИ ФІЛІПІНАМ САМОСТІЙНІСТЬ.

ВАШІНГТОН, 3. січня. — Кількох республіканських сенаторів заявили, що рішучою, як в сенаті буде предложений уклад між котириом державами в справі послідовності на островах Тихого Океану, в сенаті буде внесена резолюція, щоб надати Філіппінам, котрі тепер знаходяться під американською владою, повну самостійність.

СТРАКІ НА ШВЕДСЬКІ ФАБРИЦІ.

ГЕНЕРВІК, Месетунге, 2. січня. — Юні робітники, виробляючі дерев'яні підставки, котрим товариство фабриканти обіцяли заплату перебісню 10 і 11 центів починаючи від Нового Рокку, відмовилися з такою величезною, голосною більшістю. Юні зажадали віддати своїм членам приказ піти до роботи, але побачивши оточення про злижну, покинули її.

Серед нормальних обставин в 20 фабриках міста правше мово 1,700 робітників. З того числа, як казуть, кожен 1,000 тепер не має роботи.

СИБІРЬСЬКА ДЕЛЕГАЦІЯ ПОДАЄ ДО ВІДОМА ЩЕ ОДИН МИНИМІ ДОГОВІР.

БАШІНГТОН, 3. січня. — Торговельна делегція Далекосхідної Республіки подала до публічного відомо текст другого до договору, заключеного Японією.

Сей договір має бути заключений між Японією та генералами, представляючими Сесьююю, Улгар-Стенберг та Скова. Японські військові власти мали помовити сир генералів гримми та офіцерів, але генерали зобов'язували дати Японіям левітство в половині, акупі аска та добувати мінерали. Генерали мали дістати позичку в сумі пів мільйона японських сін.

Японські делегати на Вашингтонській конференції знів видати знову, апереруючи правдивість укладу.

СМЕРТЬ СЕНАТОРА.

В суботу, дня 31 грудня, помер нагло у Вашингтоні відомий сенатор Бойлз Пенровз. Померлий був через догві роки одним з провідників республіканської партії. Походив він з багатой Філадельфійської родини і дістав добре освітлення. Він з молодозу повсякчас політиці. Ще в 1885. році коли йому було всего 25 літ, був він вибраний до стейтенової легіслатури Пенсильвенії. На слідуючий рік його виборили стейтенов сенатором. Бойлз Пенровз належав усі до консервативних людей в сій партії і його ім'я усе дучили з усіми проґресивними сир партії на користь великих американських корпораций. Через догві роки був він може найважливішою о-соборою в республіканській партії. Як недовна хвороба відобрала йому сир провля. За час своєї політичної кар'єри він переходив кілька разів між кампаній, з котрих найближчою була боротьба проти іменованні Рувзела кандидатом на президента в 1912. році Перед своєю смертю сенатор Пенровз був речником філадельфійських Українців для виведання пересування пересенатом в справі України.

ЛІНЧ МУРИНІ В АМЕРИЦІ.

Муніське Товариство для поступу Мурини видало своє офіційне обчислення про число лічків, яких догнали сир люди на Мурини. Після свого обчислення від 1885 року убито без сир в Злучених Держав 4,086 Мурини. За минулий (1921) рік убито 59 Мурини. Товариство зовсім заявляє, що в багату слухач публічний урядовий старшина вратувати Мурини з рук білих, що брали в свої руки виконувати права суду.

СУД ПРО ВЕДЕННЯ СТРАКУ.

НЬЮ ЙОРК, 3. січня. — Ньюйорський суддя Мекінтайер, ділячи поучення ліді присяжних в справі кількох страйкувальних страйкарів, обжалованих за незаконні чинки підчас страйку, заявляє, що робітники та капіталісти мають мати однакові права, та що робітники мають право виходити на страйк, але мають його переводити спокійно і мирно, себто без погроз, страшені і насильства.

ЗАПРОШЕННЯ.

Отсею дорогою профімо всіх відпочинків з поближких околиць Філадельфії і тих з дальших околиць, яким можливо прихитати, а які є вибрані до участі в депутатії до Вашингтону, аби явилися на

НАРАДУ

У ВТОРОК, 10. СІЧНЯ 1922.

о годині 1-шій пополуночі, в домі Українських Горожан, 822 North Franklin St., Philadelphia, Pa.

На сю нараду просяться також наші центральні організації: „Український Народний Союз“, „Провидіння“, „Згода Братств“, „Народна Поміч“, „Сім“, як також українські Децелі, які пісали своїх відпочинків.

З причини, що в тій справі, які вимагають ширшого розуміння в справі депутатії та ширшої політичної акції в справі визволення нашої вітчизни з чужого ярма, головна екакуція „Ліги Американських Співітчан та бунших жовірів американської армії“, на своїм засіданні, яке відбулося 1. січня 1922, постановила такі збори скакати.

Філадельфія, Па., 2. січня 1922.

ЗА „ЛІГУ АМЕРИКАНСЬКИХ СІПІВІТІВ ТА БУВІШІХ ЖОВІРІВ АМЕРИКАНСЬКОЇ АРМІЇ“

Теодор Грішеч, предс.; Іван Борісевич, кас.; Андрій Шостак і Михайло Рибак, секр.; Михайло Дармоград, капітан; Петро Сосніра, адютант; Михайло Барановський, Семен Бабик, др. Воа. Городицький, Мих. Кошук і Юрій Крет, радчі.

Українці в Злучених Державах!

В день Нового Рокку і Різдва Христового всі українські громади і всі громадяни в Злучених Державах повинні докласти пильних заходів, щоб Північна Національна Оборона Галицького Українського Правительства осигнула як найкраще повну побду.

Ліжи вже знову заповідати і гомосеть, що українська позичка в Америці не вдасться, бо хотіли-б знову нещадно використати проти ульвилення української Галичини з льядного наглоду.

Однак українські громади і громадяни повинні докласти своїм патріотизмом і ділом, щоб не поробити радити неважче української боротьби проти нього, тільки Галицна в Україні буде радити успіхом української боротьби.

Вже не дуже далеко до завершення \$100,000-ної позички, але щоб акція не провалилася загато догві, треба підготувати заходи і працю і по змозі як найкорше довершити діло.

Нехай ті громади, котрі вже догві сповнилим орії обов'язком, збільшать ще свої заходи, а ті, що догві бачили діло, припоспіють акцію з трудом в деостеро більшим, а успіх буде певний!

Українське Правительство Галичини власне тепер потребує як найбільше матеріальної і моральної помочи, отже нехай наді Галичній України, яка звернена на нас і прийнятих Петрухевичем, не заведе її!

Ставаймо всі до праці для волі рідної землі!

ВКРАДЕНО ДОКАЗИ ВІДВАГ.

Одному Ньюйорчаннинові, котрий служив підчас великої війни в англійській армії, вкрадено недавно з його компанії у-Франції, а в ному воєнну медаль, яку він дістав в догві на-дани підчас битви коло Іпр у Франції. Воякиви сир ляматка така дорога, що він оголошує 10 доларів нагороду за догві зворот медаль.

СМЕРТЬ КАЛІКИ В ОГНІ.

В місцевості Нетконг, в стейті Нью Джерси, повстав на перелазі Нового Рокку пожежар одного. Йому Хон пожежар, сторожа приїхала зараз на місце гасити огонь, не могла сього зробити через те, що крига на озери, з котрого сторожа брала воду, не давала їй орудувати пожежними рушми. Огонь, скоро перекинувся на сусідню хату, котра згоріла мимозубів пожежарної сторожі. Домі найдено згинути тіло 50-літнього каліки, Луїса Роса, котрому свого часу при операції обтоно ногу.

ХОТІВ ДІСТАТИ ДО ВІЗНИЦІ АЛЕ ВІДАВ НЕВДОЛЕННЯ.

Перед поліційним судом в Пері Савіді, в провінції Онтаріо, в Канаді, став Стефан Зовіслук, обжалований за розбиту виконки ший. Обжалований призначив до вини і заявив, що він винив вікна на те, щоб дістатися до гарної і теплої тюрми на зимі з огляду на те, що обжалований призначив до вини, суддя не відсидів справи до висного суду, але судив його самий. Обжалований вибрав 21 вікон. Суддя признав його винним за десять чинків і засудив його на кожний чинок на чотири роки з тим, що кару за кожний чинок має відсиджувати особно. Значить, засудив обжалованого на сорок літ в'язниці.

Генеральний прокуратор провінції Онтаріо почав слідство в справі вироку, виданого проти Зовіслука, бо він урвак заступ на 40 літ незвичини.

СТАРЕНЬКА УЧЕНИЦЯ.

До Візлем Діжух Колсаж в „Либреті Мюу“, вступили як учениця одна пана Марія А. Черч, котра має уже п'ятеро дорослих дітей та п'ятеро внуків. Разом з нею записувалися до тієї самої школи її діти сир. Вона скінчила школу ще в 1885. році.

УКРАЇНСЬКІ СТУДЕНТИ В КРАКОВІ.

„Польська газета „Ржечісполіта“ повідомляє, що у кравківському університеті студіює тепер 109 українських студентів, 90 із Східної Галичини і 19 із Наддніпрянщини.

НЕБЕЗПЕКА ВІЙНИ МІЖ ФІНЛЯНДІЄЮ І МОСКОВЩИНОЮ

РИГА, столиця Латвії, 4. січня. — Задок Фінляндської границі обої державами Фінляндії і Московщиною роблять спільні приготування до війни.

Дипломатичні відносини між обома державами також дуже напружені і можна побоюватися, що кожної хвили може між ними прийти до отвертої війни.

БОЛЬШЕВІЦЬКИЙ УРЯД, УСОВАБ КОМУНІСТІВ, А БЕРЕ НА ТХ МІСЦЕ МОСКОВСЬКИХ ПАТРИОТІВ, ВОРОГІВ БОЛЬШЕВІЦТВА.

БЕРЛІН, 4. січня. — З Москвою, столиці Московщини, наспіи телеграфічні вісти, які сповідають, що большевники хотять перетерсти свій міністерський кабінет в той спосіб, що мають усунути з нього комуністів з визначних становищ, а прийняти намісників, неперутих людей.

З того провагю пише тутешня соціалістична часопись „Форвертс“ (Вперед), що большевники узали вже багато освітених людей, аспісних московських патріотів і ворогів большевництва, до урядової служби, та що сє мало корисний вплив на політичні відносини в Росії.

ДЕ ВАЛЕРА ГРОЗИТЬ, ЩО ПОКИНЕ ПАРЛАМЕНТ, ЯК ВІН ПРИЙМЕ ЛОНДОНСЬКИЙ ДОГОВІР.

ЛАНДОН, 4. січня. — Імні де Валера і його зрелі аспісних міністерів (ліній-феліперів) грозять, що будуть усунути з лондонського революційного парламенту, якщо парламент прийме лондонський англійсько-ірландський мирний договір.

МІЖНАРОДНА КОРПОРАЦІЯ ДЛЯ ВІДБУДОВИ ЄВРОПИ

ЛОНДОН, 4. січня. — Англія викладає відповіді американського амбасадора волковина Джорджа Гарвія в справі міжнародної корпорай для відбудови господарського життя Європи.

Англія предкладає, щоб до сир корпорайі вложено 20 мільонів фунтів стерлінґів (\$100,000,000), і щоб до сир корпорайі пристали всі аліанті й Америка.

ЗІТА ГОТОВИТЬ СВОГО СІНА НА УГОРСЬКОГО КОРОЛЯ.

БЕРЛІН, 4. січня. — З угорських (мадарських) дипломатичних кругів доносить сюди, що буваши шівсера Зіта, жінка бувашого австро-угорського шівсера Кароля, поробила захола, щоб привезти свого найстаршого сина, престолонаслідника Отта, до Будапешту, і там домагатися для нього угорського престоло.

Конференція амбасадорів у Пармї дала її дозвіл вийхати з країни до хорого сина, а як казуть угорські дипломати, вона тепер має використати сю нагоду і поїхати із сином на Угорщину. Там вона має преджадити зречення престоло Каролом в користь сина Отта і зжадати від угорського парламенту, щоб голосував над сир правото. Угорські ролости (принципили королівства), як казуть, запевняють Зіту, що її сир мати-не в парламенті відкаже голоси. Зіта хоче уійти до угорського парламенту підчас його сїди в подвійній споді як сє зробила була королева Марія Тереза, кола вона була уійшла до угорського парламенту з князем Йосифом.

БОРНЯ МІЖ АМЕРИКАНСЬКИМИ І ІТАЛІЙСЬКИМИ МОРЯКАМИ В КИТАО.

ПАНГАТ, Китай (Хіна), 4. січня. — Між американськими й італійськими моряками повстала тут улична борня, наслідком якої один Американець помер а кількох одержало тяжкі рани.

МОСКОВСЬКІ СОЦІАЛІСТИ ДАЛИСЬ ОБДУРТИ І ОГЛОСИЛИ ПІДРОБЛЕНІ ФАЛШІВІ ДОКУМЕНТИ ЯКО ПРАВДИ.

ПАРІЖ, 4. січня. — Французське міністерство заграничних справ оголошило заяву, що та кореспонденція, яку оголосило правительство сибірської далеко-східної республіки у Вашингтоні, яку нібито мала весті Франція з Японією щодо сибірських справ, є підірваним фальсифікатом.

Ся заява компромітує соціалістичне правительство Сибірі, яке підірають московські большевники.

В РУМУНІЙ ГОТОВАТЬСЯ ДО ТОРГОВІН З ВІЛЬНОЮ УКРАЇНОЮ.

КИШІНЬОВ, Бессарабія, 18. грудня, 1921. — Завдяки великому врожаю на збіжж, винограду та ороці, а також завдяки законам про вільний ввиз збіжж закордон, в Румунії зкупчили сир рішного краю. Це викликало в румунських торговельних кругах думку організувати з будуючої демократичною Україною ставий товариство. До сирого призначення й купці-збіжж в Україну (перезавоз з Одеси й округу), як заповнило Бессарабію і ждуть, коли усьніх повстанців дадуть можливість повернутися на батьківщину. Сі купці вже заявляють певні умови з торговельними фірмами Румунії. Організується Румунсько-Віденське автомобільне торговельне товариство, яке має метою організувати постійні товарні автомобільні поїздки на Україну для перевозу рішного краю.

З часу повстання на Україні українська валюта підніметься на румунський біржі на 60 відсотків.

FOUNDED 1893

1

І УКРАЇНСЬКІ
НА НАХОДИ
ПИСЬ „СВОБО

В. Г. АЛЕКСАНДРОВ.

